

INVESTIGUEM EL RIU FRANCOLÍ

Riu Francolí Tarragona (Tarragonès)

Cicle mitjà de primària

Els rius de casa nostra, sovint petits i amb poca aigua, solen ser espais desconeguts. Tot i que de vegades es troben molt a prop de la ciutat o el poble, la vida que hi trobem sol passar desapercebuda.

Mitjançant un aprenentatge vivencial i dinàmic, observarem el riu i el seu entorn, hi realitzarem mesures i descobrirem les plantes i els petits animalons que hi viuen.

QUÈ FAREM?

Sortida de camp

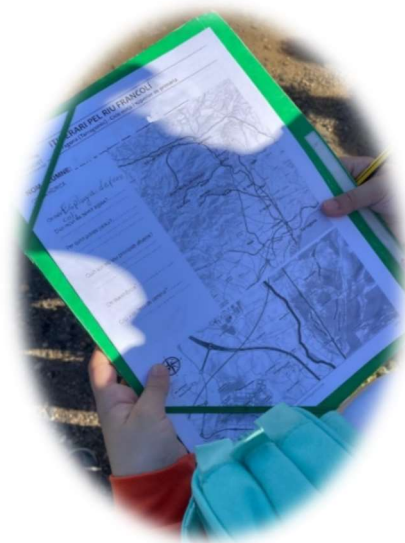
Sortirem a peu des del barri de Sant Salvador per apropar-nos al riu Francolí. Farem diferents activitats d'observació i descoberta que ens permetran conèixer la història del riu, els animals que hi viuen i la vegetació característica dels seus marges.

Continuarem l'itinerari caminant a la vora del riu, on coneixerem alguns dels seus elements més destacats, com l'assut de Sant Salvador, antic punt de captació d'aigua per a la ciutat de Tarragona i actual espai d'interès per a l'observació d'aus. Durant el recorregut descobrirem algunes curiositats sobre els éssers vius que habiten aquest ecosistema.

Finalment, arribarem a l'Aqüeducte de les Ferreres (Pont del Diable), on posarem en valor la relació entre el riu, les persones i l'ús de l'aigua al llarg de la història. Aquí finalitzarà el nostre recorregut.

Aspectes que es treballen:

- Descobrir i descriure la conca hídrica del Francolí.
- Estudiar les característiques de la vegetació de ribera.
- Recerca i classificació d'invertebrats al llit del riu.
- Observació de la fauna present.
- Fomentar la curiositat, l'observació i el respecte pel medi natural.

CONTINGUTS DEL CURRÍCULUM DE CICLE MITJÀ QUE ES TREBALLEN

ÀREA	COMPETENCIA ESPECÍFICA	SABERS	METODOLOGIA
Coneixement del medi natural, social i cultural	Plantejar-se preguntes sobre el món, aplicant les diferents formes de raonament i mètodes del pensament científic, per interpretar, respondre i predir els fets i fenòmens del medi natural, social i cultural i per prendre decisions creatives i decidir actuacions ètiques i socialment sostenibles.	Iniciació a l'activitat científica.	Fent servir el mètode científic per prendre mesures.
		Selecció de tècniques d'indagació (observacions, identificació i classificació, formulació de preguntes i prediccions, planificació i realització d'experiments i recerques, cerca de patrons, creació de models, cerca d'informació i de dades, experiments amb control de variables, comunicació dels resultats...) adequades a les necessitats de la investigació.	Amb claus dicotòmiques i guies d'espècies per la identificació de la fauna i flora present.
		Construcció i ús del vocabulari científic relacionat amb les diferents investigacions i temàtiques estudiades.	Utilització dels materials escrits aportats per realitzar l'activitat.
	Analitzar les característiques de diferents elements o sistemes del medi natural, social i cultural, identificant la seva organització i propietats, establint relacions entre aquests, per tal de reconèixer el valor del patrimoni cultural i natural i emprendre accions per a un ús responsable, la seva conservació i	La vida al nostre planeta.	Càlcul del cabal del riu a partir de les mesures de camp realitzades.
		Estudi i anàlisi de les característiques dels diferents ecosistemes com espais, on els factors abiòtics i biòtics es mantenen en equilibri per tal d'entendre i prendre bones decisions respecte a l'ús dels recursos naturals del planeta.	Estudiant la conca hídrica i les seves característiques.
	Analitzar críticament les causes i conseqüències de la intervenció humana en l'entorn integrant els vessants social, econòmic, cultural, tecnològic i ambiental definits en els objectius de desenvolupament sostenible.	Anàlisi crítica d'accions humanes a la Terra i l'univers com l'exploració, la contaminació espacial i lumínica per poder desenvolupar un criteri per actuar en conseqüència.	Analitzant els canvis del paisatge al riu i al seu voltant.
		Valoració dels efectes de l'economia global en la consecució dels objectius de desenvolupament sostenible.	Anàlisi de l'ús de l'aigua al llarg de la història.
	Observar, detectar, comprendre i interpretar canvis i continuïtats del medi natural, social i cultural, analitzant relacions de causalitat, simultaneïtat i successió.	Interacció entre la superfície terrestre i els agents externs (aigua, vent, éssers vius...) per entendre com canvien els paisatges en els diferents territoris al llarg del temps i anàlisi de la influència de l'activitat humana.	Descobrint l'origen de les aigües, observació del paisatge.
		Classificació i ús de les fonts històriques: orals, escrites i patrimonials, com a via per a l'anàlisi dels canvis i les continuïtats a la localitat al llarg de la història.	Amb la recerca de vídeos vers el riu Francolí.
		Coneixement del patrimoni natural i cultural per valorar-lo i preservar-lo.	Descobrint l'espai que proposem.
Educació física	Valorar l'entorn com a espai de pràctica d'activitats físiques i d'ocupació del temps del lleure, utilitzant-lo de manera respectuosa i responsable.	Identificació del temps de lleure com a espai per a la pràctica d'activitats físiques saludables i satisfactòries i respectuoses i responsables amb l'entorn.	Fent tot el recorregut que marca l'itinerari fent exercici i descobrint el territori.
Matemàtiques	Espai i Forma	Localització i descripció de relacions espaials.	Ús del raonament espacial en la utilització de mapes, la planificació d'itineraris i el disseny de plànols, en suports físics i virtuals.
	Mesura	Comprensió de les magnituds mesurables, de les unitats i del procés de mesurar.	Reconeixement de les magnituds de capacitat de volum i àrea. Selecció i ús de les unitats adequades per mesurar-les.
			Ús del mapa de la conca del riu Francolí per situar el riu Brugent i la sortida, en relació amb la població d'origen del grup. Durant la realització de mesures de paràmetres físics del riu: amplada, fondària, velocitat de l'aigua, i posterior càlcul del cabal.

CONTINGUTS PER TREBALLAR AL CENTRE

Aquesta activitat és una eina que us permet treballar alguns continguts del vostre currículum. El dia de la preparació prèvia us portarem un llibret de treball per cada alumne que us hi pot ajudar. Per fer-ho, us suggerim:

Abans de l'activitat

- Repasseu la morfologia externa de les plantes (arrel, tija, fulla, capçada, branques, etc), i dels tipus de port de les plantes (arbre, arbust, herba, liana).
- Recordeu el concepte d'afluent, i situeu geogràficament el riu Francolí
- Cerqueu entre els pares o avis records i experiències sobre la riuada del 1994. Podeu veure imatges de la riuada a de TV3 del dia 10/04/2017. L'enllaç és <https://www.ccma.cat/3cat/inundacions-a-tarragona-10-doctubre-de-1994/video/5035992/>. Busqueu informació sobre l'aigua a Tarragona.

Després de l'Activitat

- Recordeu la sortida, les experiències viscudes i conceptes apresos. Relacioneu-los amb el que heu treballat a classe.
- Reviseu o realitzeu el càlcul del cabal del riu i els conceptes relacionats.

INDICACIONS PRÀCTIQUES

Durada

De 9:30h a 13:00h, (aprox.) adaptable a les necessitats horàries del centre (amb avís previ).

Recorregut

Consta d'un total de 2,2 km.

No està adaptat per persones amb cadira de rodes.

Serveis

No hi ha lavabos (som al bosc!).

Monitoratge

Tot i que l'activitat és conduïda per una educadora de Cel Rogent, és imprescindible la vostra presència i col·laboració.

Meteorologia

No sempre es pot preveure el temps que farà al llarg del dia; en cas de temps dubtós procureu que els nens vagin preparats.

Anul·lació de la sortida

En cas de mal temps, podeu anul·lar-la el mateix dia trucant a Cel Rogent de 8 a 9 del matí.

On quedem

Al barri de Sant Salvador oest de Tarragona, a la **parada de bus Ebre (Passeig Santa Isabel)**. A la tarda l'autocar ens ha d'esperar a la parada del bus de Pont del Diable.

Material necessari

- Vestit i calçat còmodes
- Gorra pel sol i protecció solar
- Antimosquits (aconsellable)
- Esmorzar i dinar
- Cantimplora amb aigua
- Xancletes lligades, pantalons curts o que es puguin arremangar
- Tovallola petita (aconsellable)
- Estoig amb llapis i goma
- Carpeta dura per escriure

